

Consiliul Superior al Magistraturii

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău

mun. Chișinău, str. Mihai Viteazu, nr. 2, tel: (0 22) 29-51-19

bir.617 judecător Alexandru Negru

NSL

15 septembrie 2016

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Sediu: Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28, MD 2004.

În vederea examinării cererii formulate de avocatul Gheorghe Malic privind neconstituționalitatea sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP, și constatarea contradicției dintre aceasta și prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM, judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, remite în adresa Dvs.: a) încheierea nr. 14-ij 17-10932-08092016 din 15 septembrie 2016; b) cererea formulată de avocatul Gheorghe Malic privind neconstituționalitatea sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP, și constatarea contradicției dintre aceasta și prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM.

Anexă:

- 1) Încheierea nr. 14-ij 17-10932-08092016 din 15 septembrie 2016 pe 2 file.
- 2) Cererea formulată de avocatul Gheorghe Malic privind excepția de neconstituționalitate pe 7 file.

NB

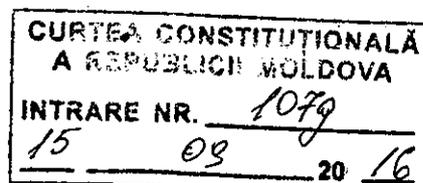
În cazul în care, Curtea va considera necesară prezentarea cauzei 14-ij 17-10932-08092016 în vederea examinării acesteia în cadrul soluționării excepției de neconstituționalitate nu ezitați să ne informați.

Cu respect,

Judecătorul Judecătoriei Buiucani, mun.

Negru Alexandru

ÎNCHEIERE

15 septembrie 2016

mun. Chișinău

Judecătoria Buiucani
avînd în componența sa

Președinte de ședință
Judecătorul
Grefier:
Interpret

Negru Alexandru
Ceban Ruslan
Railean Andrei

examinînd în ședință de judecată publică, în limba de stat, în cadrul procesului 14-ij17-10932-08092016, inițiat în vederea examinării propunerii de recuzare formulate de învinutul Veaceslav Platon judecătorului Rățoi Victor de la examinarea de către acesta a cererii depuse de avocatul Ursachi Ana în interesul învinutului Platon Veaceslav, privind revocarea arestului preventiv în privința lui Platon Veaceslav, cererea avocatului Gheorghe Malic privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP, și constatarea contradicției dintre aceasta și prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM, a

constatat

La 08 septembrie 2016 în judecătoria Buiucani mun. Chișinău, a fost înregistrată cererea depusă de avocatul Ursachi Ana în interesul învinutului Platon Veaceslav privind revocarea arestului preventiv în privința lui Platon Veaceslav aplicat prin încheierea din 23 iulie 2016 de către judecătorul cu atribuții de judecător de instrucție Mihai Diaconu.

Potrivit fișei de repartizare a dosarul respectiv, acesta a fost repartizat aleatoriu spre examinare judecătorului Victor Rățoi.

La 15 septembrie 2016, cu nr. 30262, învinutul Platon Veaceslav a înregistrat în cancelaria judecătoriei Buiucani o propunere de recuzare a judecătorului Rățoi Victor de la examinarea de către acesta a cererii de revocare a arestului preventiv. În motivarea acesteia, a indicat că judecătorul Rățoi nu a admis participarea la proces a apărătorilor săi, iar prin aceasta i-a încălcat dreptul la apărare. Apreciază că acest fapt a fost determinat de atitudinea răuvoitoare pe care o are judecătorul Rățoi Victor față de el.

În procesul de examinare a propunerii de recuzare, avocatul Malic Gheorghe a indicat că el nu are încredere în obiectivitatea și imparțialitatea judecătorului desemnat în vederea examinării propunerii de recuzare. În acest sens a specificat că acesta a mai examinat cîteva propuneri de recuzare formulate de Veaceslav Platon în cadrul altor dosare, pe care le-a respins. A mai indicat că mai are dubii referitoare la modalitatea de desemnare a judecătorului în calitate de judecător de serviciu și respectiv de competența acestuia de a examina prezenta propunere de recuzare.

A menționat că deși are toate temeiurile de a bănuși că judecătorul care examinează propunerea de recuzare ar fi imparțial, nu poate solicita recuzarea acestuia, în condițiile în care prevederile art. 34 alin. (3) din CPP îl împiedică să recurgă la acest remediu.

În această ordine de idei a indicat că sintagma „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 alin. (3) din CPP ar fi contrară prevederilor 20, 21 și 54 din Constituția RM.

În această ordine de idei, avocatul a invocat în fața instanței neconstituționalitatea sintagmei respective și a solicitat sesizarea Curții Constituționale în vederea examinării excepției de neconstituționalitate a acesteia.

În acest sens, apărătorul Malic Gheorghe a prezentat instanței o sesizare scrisă a Curții Constituționale.

formulată de avocatul Malic, poate sau nu să fie examinată ca atare) (întrunit pct. 3 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), în situația în care nu a fost identificată o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată consideră necesar de a prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Gheorghe Malic privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP, în vederea verificării corespunderii/necorespunderii acesteia cu prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM.

Luând în considerație prevederile art. 7 alin. (6) din CPP, indicația expresă cuprinsă la pct. 81 din HCC nr. 2 din 09.02.2016, în situația în care condițiile de la pct. 82 din aceeași hotărâre sunt întrunite, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul de examinare a propunerii de recuzare formulate de învinuitul Veaceslav Platon judecătorului Rățoi Victor de la examinarea de către acesta a cererii depuse de avocatul Ursachi Ana în interesul învinuitului Platon Veaceslav, privind revocarea arestului preventiv în privința lui Platon Veaceslav.

În conformitate cu prevederile art. art. 341 alin. (1) și 342 alin. (2) din CPP, instanța de judecată

dispune:

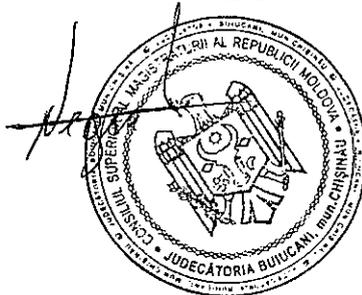
Se sesizează Curtea Constituțională a RM în vederea soluționării cererii depuse de avocatul Gheorghe Malic privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP și verificării corespunderii/necorespunderii acesteia cu prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM.

Se remite după competență Curții Constituționale: a) sesizarea depusă de avocatul Gheorghe Malic privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția alin. (3) art. 34 din CPP, și constatarea contradicției dintre aceasta și prevederile art. 20, 21 și 54 din Constituția RM b) dosarul 14-ij17-10932-08092016 inițiat în vederea examinării cererii depuse de avocatul Ursachi Ana în interesul învinuitului Platon Veaceslav, privind revocarea arestului preventiv în privința lui Platon Veaceslav.

Procesul de examinare a propunerii de recuzare formulate de învinuitul Veaceslav Platon judecătorului Rățoi Victor de la examinarea de către acesta a cererii depuse de avocatul Ursachi Ana în interesul învinuitului Platon Veaceslav, privind revocarea arestului preventiv în privința lui Platon Veaceslav se suspendă pînă la momentul în care Curtea Constituțională se va expune asupra sesizării.

Încheierea poate fi contestată concomitent cu fondul cauzei.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Negru Alexandru

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Biroul asociat de avocați "Pro Dreptate"

Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ 0-22-28-23-76, ☎ GSM 0-691-83-702

“15” septembrie 2016

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

SESIZARE

în baza art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII:

Avocatul Gheorghe Malic, reprezentant și apărător al invinuitului V. P. în cadrul procesului penal, aflat pe rol la Judecătoria Buiucani:

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ GSM 0-691-83-702, e-mail: gmal64@mail.ru.

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificarea constituționalității sintagmei “precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare” din dispoziția al. (3) art. 34 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în limitele în care nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

1. În procedura judecătorului de instrucție din cadrul judecătoriei Buiucani se află procedura de prelungire/revocare a măsurii preventive aplicate invinuitului V. P.

2. În cadrul ședinței de judecată partea apărării în temeiul alin. (2) pct. 6/art. 33 Cod procedură penală, a declarat recuz judecătorului V. Răsoi. Examinarea cererii de recuz nu în mod aleatoriu, a fost repartizată judecătorului de serviciu, dlui/dnei A. Negru, referitor la imparțialitatea caruia, partea apărării la fel are rezerve, considerind că și în privința lui este prezent temeiul de recuzare, stabilit de alin. (2) pct. 6/art. 33 Cod procedură penală, însă în virtutea sintagmei absolute, prevăzute în dispoziția al. (3) art. 34 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, neconstituționalitatea căreia se invocă, argumentele apărării, apriori se considera a fi inadmisibile, deoarece conform normei citate, fără nici o excepție, recuzarea judecătorului și a completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, nu se admite, fapt care, în viziunea autorului sesizării, nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece în mod neproportional ingradesc accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării sale, dreptul la recuzare indiscutabil fiind astfel de garanție procesuala.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI A CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

3. În viziunea autorului sesizării, datorită faptului că dispoziția al. (3) art. 34 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, neconstituționalitatea căreia se invocă, conține o stipulare imperativă, care în mod categoric ingradeste dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării sale, inclusiv dreptul la recuzare, care îndiscutabil constituie o astfel de garanție procesuală, de altfel această normă expres stabilește că *nu se admite recuzarea judecătorului și a completului de judecată care soluționează cererea de recuzare*.

4. În mod eventual și concret orice parte a procesului, apriori este privată de dreptul la un proces echitabil, chiar și dacă în privința judecătorului care judeca recuzarea în mod vadit exista cel puțin unul din temeiurile, prevăzute de alin. (2) art. 33 Cod procedură penală, însă oricum partea interesată nu va putea invoca argumentele sale în fața unei instanțe independente și imparțiale, fiind îngăduit dreptul de a fi **ascultat în instanță**, și a prezenta probe, bucurându-se de "arme egale" cu oponentul procesual, la fel cum legea nu asigură dreptul său ca instanța să **Hotărască** (să se pronunțe) în fond asupra solicitării de recuzare. Pe de altă parte, este îngăduit și dreptul la un recurs efectiv, în cazul în care persoana care invocă recuzarea judecătorului ce examinează recuzul inițial, se consideră a fi o pretinsă victimă a abuzului și insistă la încălcarea unui drept fundamental, fiind încununat cu obligația pozitivă a statului de a cerceta rezultativ argumentele acesteia, ceea ce la fel constituie totodată și o garanție prealabilă de asigurare a dreptului la un proces echitabil.

5. Datorită faptului că dispoziția al. (3) art. 34 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, neconstituționalitatea căreia se invocă, conține sintagma imperativă că, *recuzarea judecătorului și a completului de judecată care soluționează cererea de recuzare nu se admite*, este viciat procesul echitabil, or în cazul nostrum concret, precum și eventual ar putea fi cazul, că recuzarea este soluționată de un judecător, care personal, soțul său, ascendenții ori descendenții lor, frații sau surorile și copiii acestora, afinii și persoanele devenite prin înfiere, potrivit legii, astfel de rude, precum și alte rude ale lui, sînt direct sau indirect interesate în proces, fie chiar și dacă el este parte vătămată sau reprezentant al ei, parte civilă, parte civilmente responsabilă, soț sau rudă cu vreuna din aceste persoane ori cu reprezentantul lor, soț sau rudă cu învinuitul, inculpatul în proces ori cu apărătorul acestuia, chiar și dacă a participat în acest proces în calitate de martor, expert, specialist, interpret, traducător, grefier, persoană care a efectuat urmărirea penală, procuror, judecător de instrucție, apărător, reprezentant legal al învinuitului, inculpatului, reprezentant al părții vătămate, părții civile sau părții civilmente responsabile, dacă a efectuat o cercetare sau un control administrativ al circumstanțelor cauzei sau a participat la adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în orice organ obștesc sau de stat, dacă el a luat în această cauză hotărâri anterioare judecătorești în care și-a expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, opri dacă în privința lui există alte circumstanțe evidente, care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului. În toate astfel de ipoteze, datorită sintagmei constituționalitatea căreia se solicită a fi verificată, alegatiile părții nu vor fi ascultate, iar cererea de recuzare va fi apriori respinsă sau inadmisibilă de examinarea, ca urmare fiind afectat dreptul la un proces echitabil, garantat de articolele 20 și 21 din Constituția Republicii Moldova.

6. În speță sunt relevante și constatările Curții Constituționale în pct. 5 din Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010, în care Curtea a statuat că dreptul în cauză derivă din art. 21 din Constituție, conform căruia: "Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale". Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și **posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa**. Ultimul principiu consacra ideea că partea apărării dispune de un șir de pîrghii care pot fi utilizate pentru apărarea persoanei în procesul de probare a vinovăției de către partea acuzării, inclusiv dreptul la recuză chiar și a judecătorului care judeca recuzul inițial, dacă în privința lui există cel puțin o condiție din cele stabilite la alin. (2) articolul 33 Cod procedură penală (concretizarea autorului-n.m.).

7. De altfel, conducînduse consecvent de principiile și constatările sale anterioare, interpretînd analogic și în virtutea prevederilor art. 4 din Constituție, în viziunea autorului, Curtea Constituțională ar trebui să confere *dreptului la recuză o conotație constituțională*.

8. În speță mai sunt relevante și constatările Curții Constituționale în Hotărârea nr. 14 din 15 noiembrie 2012, în care Curtea a statuat că:

„58. [...] dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

59. Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conținutului acestui drept, există loc pentru restrîngereri aduse implicit.

9. Contrar celor relatate, legea contestată nu stipulează care ar fi fost raționalmentul îngrădirii în mod absolut a dreptului de recuzare a judecătorului care judeca recuzul, și că acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit, de altfel dacă s-ar invoca precum că acestea sunt mijloace de a curma abuzul, fie de a urgent procesul, atunci ele **nu sunt proporționale și logice**.

10. Norma în referință afectează principiul prezumției de nevinovăție și datorită faptului că într-un fel, apriori prezumă „caracterul abuziv al recuzării judecătorului care judeca recuzul”, îngrădind în mod absolute situațiile în care referitor la acest judecător sau complet de judecată există și se invocă, cel puțin o condiție din cele stabilite la alin. (2) articolul 33 Cod procedură penală, or pentru a combate abuzul în aceasta privință, Legiuitorul a stabilit o altă normă expresă și destul de efectivă, cea prevăzută la alineatul următor, (4), conform căreia, în cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod.

11. Deci, cu referire la pct. 9 de mai sus, reiterînd că odată ce relatate, legea contestată nu stipulează care ar fi fost raționalmentul îngrădirii sau limitării în mod absolut a dreptului de recuzare a judecătorului care judeca recuzul, și că acestea nu sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit, rezultă că sintagma contestată vine în contradicție și cu articolul 54 din Constituție, pentru că nu este un mijloc al scopului și nu respectă gradul de **proporționalitate**.

12. În așa mod sintagma: „recuzarea judecătorului și a completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, nu se admite”, din alin. (3) articolul 34 Cod procedură penală, în viziunea autorului sesizării, nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece îngrădește accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil, în limitele în care nu asigură **dreptul la recuzare, adică toate garanțiile necesare apărării** ca fiind o garanție procesuală indispensabilă.

V. Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În baza hotărârii menționate, Curtea Constituțională a hotărât:

în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.1 lit.a) din Constituție;
  - 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
  - 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
  - 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
- Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

VI. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

VII. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, ...hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

VIII. Prevederi relevante ale Codului de procedură penală:

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Articolul 33. Incompatibilitatea judecătorului

(1) Judecătorii care sînt soți sau rude între ei nu pot face parte din același complet de judecată.

(2) Judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat:

1) dacă el personal, soțul său, ascendenții ori descendenții lor, frații sau surorile și copiii acestora, afinii și persoanele devenite prin înfiere, potrivit legii, astfel de rude, precum și alte rude ale lui, sînt direct sau indirect interesate în proces;

2) dacă el este parte vătămată sau reprezentant al ei, parte civilă, parte civilmente responsabilă, soț sau rudă cu vreuna din aceste persoane ori cu reprezentantul lor, soț sau rudă cu învinuitul, inculpatul în proces ori cu apărătorul acestuia;

3) dacă a participat în acest proces în calitate de martor, expert, specialist, interpret, traducător, grefier, persoană care a efectuat urmărirea penală, procuror, judecător de instrucție, apărător, reprezentant legal al învinutului, inculpatului, reprezentant al părții vătămate, părții civile sau părții civilmente responsabile;

4) dacă a efectuat o cercetare sau un control administrativ al circumstanțelor cauzei sau a participat la adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în orice organ obștesc sau de stat;

5) dacă el a luat în această cauză hotărâri anterioare judecătii în care și-a expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului;

6) dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.

(3) Judecătorul nu poate participa la o nouă judecare a cauzei atât în primă instanță, cit și pe cale ordinară sau extraordinară de atac și urmează a fi recuzat și în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în primă instanță, pe cale ordinară sau extraordinară de atac, precum și în cazul participării ca judecător de instrucție. Această prevedere nu se extinde asupra membrilor Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, precum și asupra judecătorilor Curții Supreme de Justiție la rejudicarea cauzelor în baza hotărârii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.

(4) Dispozițiile privind cazurile de incompatibilitate prevăzute la alin.(2) pct.5) și la alin.(3) nu se aplică judecătorului de instrucție și judecătorului instanței de recurs care judecă recursul împotriva hotărârii privind măsura preventivă.

Articolul 34. Abținerea sau recuzarea judecătorului

(1) În cazul în care există circumstanțe prevăzute la art.33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei.

(2) Pentru aceleași motive, judecătorul poate fi recuzat și de către părțile în proces. Recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi propusă, de regulă, înainte de începerea cercetării judecătorești. Cererea de recuzare poate fi făcută mai târziu numai în cazurile dacă cel care face propunerea de recuzare a aflat motivul recuzării abia după începerea cercetării judecătorești.

(3) Recuzarea anticipată a judecătorilor care încă nu participă la judecarea cauzei date, precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, nu se admite, însă argumentele cererii de recuzare pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

(4) În cazul în care cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza poate aplica față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod.

Articolul 35. Procedura soluționării cererii de recuzare și a declarației de abținere

(1) Recuzarea sau abținerea judecătorului se soluționează de un alt judecător sau, după caz, de un alt complet de judecată. La soluționarea recuzării sau abținerii judecătorilor dintr-un complet format din 3 sau 5 judecători, judecătorii nerecuzați din acest complet pot fi incluși în noul complet de judecată.

(2) Examinarea cererii de recuzare sau a declarației de abținere se face în aceeași zi, ascultând părțile și persoana a cărei recuzare se cere. În cazul în care nu se poate forma un nou complet de judecată în aceeași instanță, recuzarea se soluționează, în cel mult 10 zile de la primirea dosarului, de instanța ierarhic superioară, care, dacă admite recuzarea sau abținerea, desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în care s-a produs recuzarea.

(3) Încheierea instanței de judecată asupra recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată.

IX. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Se impune ca instanța care judeca cazul, în virtutea alineatului (3) art. 7 Cod procedură penală, să dispună suspendarea judecării cauzei, pînă cînd actele juridice invocate vor fi supuse controlului constituționalității.

X. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII

Autorul sesizării consideră că sunt întrunite condițiile, menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova:

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la **art.135 alin.(1), lit. a) și g)** din Constituție, respectiv se sesizează Curtea Constituțională pentru a se expune referitor la:
- verificarea constituționalității sintagmei "precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare" din dispoziția al. (3) art. 34 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în limitele în care, în viziunea autorului sesizării, nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, or aceasta fiind o normă absolută, eventual crează o situație stupidă, în care fără nici o excepție nu se admite recuzarea judecătorului și a completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, chiar și dacă referitor la aceștia în mod evident sunt prezente temeiurile prevăzute de art. 33 Cod procedură penală, ceea ce face inefectiv institutul recuzării, ca atare.

- excepția este ridicată de către avocat în interesele învinuitului, or prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, aflate pe rolul instanței;

- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate - din analiza jurisprudenței Curții Constituționale nu am depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemelor abordate.

XI ACTELE ANEXATE

- Actul de sesizare, pe 7 file;
- materialele cauze urmează a fi puse la dispoziția Curții Constituționale de către judecătoria Buiucani, deoarece se referă la o procedură deocamdata închisă.

XII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURILE

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular sunt exacte.

Cu respect,
Avocatul

Gheorghe Malic